

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

sekcja 1. Identyfikacja mieszaniny / Identyfikacja producenta

1.1 Identyfikator produktu

Grupa Produktowa Nr 3 Stainer:

STAINER MT	STAINER UNTERPUTZ
STAINER MM	STAINER MEGAPUTZ
STAINER MB	STAINER MEGAPUTZ L
STAINER MP	

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zaprawy cementowe (patrz opis na opakowaniu/karcie technicznej produktu).

Szczegółowe informacje dotyczące zastosowania, właściwości oraz sposobu użycia zaprawy znajdują się na opakowaniu/ karcie technicznej/ katalogu produktów.

Zastosowania niewymienione w dokumentach firmy Stainer sp. z o.o. należy wcześniej skonsultować z przedstawicielem firmy.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Stainer sp. z o.o.
ul. Dworcowa 152
64-120 Krzemieniewo
tel. +48 65 536 10 10
fax. +48 65 536 10 45
biuro@stainer.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego

112 – numer alarmowy z telefonu komórkowego i stacjonarnego
999 – pogotowie ratunkowe
998 – straż pożarna
997 – policja
+48 65 536 10 20 – telefon Stainer sp. z o.o. czynny od poniedziałku do piątku między 7.00-16.00.

sekcja 2. Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja mieszaniny

Piktogram: GHS07, GHS05
Hasło ostrzegawcze: NIEBEZPIECZEŃSTWO
STOT SE3: **H335** *Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.*
Skin Irrit. 2: **H315** *Działa drażniąco na skórę.*
Eye Dam. 1: **H318** *Powoduje poważne uszkodzenie oczu.*
Skin Sens. 1: **H317** *Może powodować reakcję alergiczną skóry.*

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

2.1 Elementy oznakowania

P102 Chronić przed dziećmi.

P261 Unikać wdychania pyłu.

P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

P303 + P351 + P353 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.

P333 + P313 W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

P305+P351+P338 – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

ETYKIETA:

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Zawiera cement. Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Działa drażniąco na skórę. Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Chronić przed dziećmi. Unikać wdychania pyłu. Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy. W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub włosami): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

2.3 Inne zagrożenia

- Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia REACH w sprawie PBT oraz vPvB, mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.
- Ze względu na swoją postać – pył, produkt może mechanicznie podrażniać oczy i układ oddechowy.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

sekcja 3. Skład/informacja o składnikach

3.1 Substancja

Nie dotyczy.

3.2 Mieszanina

Mieszanina cementu portlandzkiego, piasku kwarcowego, kruszyw wapiennych, metylocelulozy, środków reologicznych oraz dodatków.

3.2.1a Niebezpieczne składniki

Nazwa	Nr	Zawartość	Klasyfikacja	Oznaczenia (patrz pkt. 16)
Klinkier portlandzki	CAS: 65997-15-1 WE: 266-043-4 Rejestracyjny: 02-2119682167-31-xxxx	10-45%	STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1	GHS07, GHS05 Niebezpieczeństwo H335, H315, H318, H317
Wodorotlenek wapnia	CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 Rejestracyjny: 01-2119475151-45-xxxx	1 - 5%	STOT SE3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1	GHS07, GHS05 Niebezpieczeństwo H335, H315, H318

3.2.1b Substancje z określoną na poziomie Unii Europejskiej wartością najwyższego dopuszczalnego stężenia w środowisku pracy

Dwutlenek krzemu krystaliczny [14808-60-7]

Węglan wapnia [471-34-1]

3.2.1c Substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne lub bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia REACH w sprawie PBT oraz vPvB, mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.

Inne informacje:

- Do klasyfikacji produktu przyjęto rzeczywistą zawartość składników niebezpiecznych.
- Okres przechowywania produktu w warunkach zgodnych z sekcją 7, wynosi 12 miesięcy od daty produkcji umieszczonej na opakowaniu.
- Zawartość rozpuszczalnego chromu (VI) w gotowej masie wyrobu wynosi <0,0002%.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

sekcja 4. Środki pierwszej pomocy

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Po wdychaniu: Osobę poszkodowaną wyprowadzić na świeże powietrze i obserwować, w razie konieczności wezwać pomoc medyczną.

Po kontakcie ze skórą: Zdjąć zanieczyszczoną odzież i spłukać skórę dokładnie wodą.

Po kontakcie z oczami: Nie trzeć oczu. Natychmiast opłukać dużą ilością wody przez minimum 15 min, podczas płukania trzymać oczy szeroko otwarte. Wyjąć soczewki kontaktowe. Konieczna konsultacja okulisty.

Po połknięciu: Nie wywoływać wymiotów. Osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej nie podawać nic do picia, jeśli osoba jest przytomna, przepłukać usta wodą. Niezwłocznie skonsultować się z lekarzem.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Efekt działania produktów o odczynie alkalicznym na żywe tkanki, w przeciwieństwie do kwasów, zawsze jest opóźniony, dlatego nie należy dopuszczać do długotrwałego i bezpośredniego kontaktu suchej bądź gotowej mieszanki ze skórą, oczami czy drogami oddechowymi. Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. Natychmiast usuwać produkt ze skóry, oczu i śluzówek, co pozwoli zapobiec wszelkim opóźnionym skutkom narażenia.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast pomoc medyczną, pokazać kartę charakterystyki, opakowanie lub etykietę. Nie dopuszczać do stwardnienia zaprawy, natychmiast spłukać/przemyć. W przypadku kontaktu z oczami lub śluzówkami wskazana jest konsultacja medyczna. Ze względu na właściwości drażniące produktu, wskazany jest dostęp do bieżącej wody. W przypadku wielokrotnego lub długotrwałego kontaktu ze skórą stosować kremy ochronne.

sekcja 5. Postępowanie w przypadku pożaru

Każdy pracownik powinien zasięgnąć informacji na temat zagrożeń pożarowych na jego stanowisku pracy i w najbliższym otoczeniu. Stanowisko pracy powinno być utrzymane w należyтым porządku. Materiały łatwopalne nie mogą znajdować się w pobliżu urządzeń elektrycznych, piecyków czy innych źródeł ognia.

W przypadku powstania pożaru należy niezwłocznie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, zaalarmować osoby będące w strefie zagrożenia i wezwać straż pożarną (patrz: sekcja 1.4), podając niezbędne informacje umożliwiające rozpoczęcie akcji przeciwpożarowej (podać gdzie powstało zdarzenie – dokładny adres, co się pali lub jaki rodzaj zagrożenia zaistniał, czy istnieje zagrożenie dla życia ludzkiego, nr telefonu, z którego się alarmuje oraz swoje imię i nazwisko).

Następnie przystąpić niezwłocznie, przy użyciu miejscowych środków gaśniczych do gaszenia pożaru i nieść pomoc osobom zagrożonym w przypadku koniecznym przystąpić do ewakuacji ludzi i mienia. Należy czynności te wykonać w taki sposób aby nie doszło do powstania paniki jaka może ogarnąć ludzi będących w zagrożeniu, które wywołuje u ludzi ogień i dym. Panika może być przyczyną niepotrzebnych

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: Stainer sp. z o.o.

i tragicznych w skutkach wypadków w trakcie prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych. Dlatego prowadząc jakiegokolwiek działania w przypadku powstania pożaru należy kierować się rozwagą w podejmowaniu decyzji. Do czasu przybycia straży pożarnej kierowanie akcją obejmuje do tej funkcji powołana osoba. Należy pamiętać o ochronie dróg oddechowych przed dymem poprzez stosowanie zwilżonych chusteczek oraz poruszania się w dolnych partiach w pomieszczeniach o dużym stopniu zadymienia.

5.1 Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: Wszystkie typy środków gaśniczych

Niewłaściwe środki gaśnicze: Brak

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Nie istnieje żadne szczególne zagrożenie związane z właściwościami samego produktu, produktów spalania lub powstałych gazów..

5.3 Informacje dla straży pożarnej

W każdej akcji strażak poprzez kontakt z niebezpiecznymi substancjami i żywołem narażony jest na urazy ciała. Dlatego niezbędne jest profesjonalny sprzęt ochronny. Podstawą wyposażenie jest hełm, który chroni głowę strażaka. Zbudowany z odpowiednich włókien i cechujący się dużą wytrzymałością. Oczy oraz twarz powinna ochraniać osłona twarzy zbudowana z poliwęglanu. Kark powinien być osłonięty specjalnym płatem materiału. W szczególnych przypadkach strażak może założyć pod kask kominiarkę niepalną, która ochroni go przed wysokimi temperaturami. Odpowiednie ubranie specjalistyczne z materiału zapewniającego ochronę przed ogniem, uszkodzeniami mechanicznymi i przemakaniem. W przypadku dużego zapylenia/zadymienia w miejscu pożaru, strażak powinien być zaopatrzone w maskę oddechową, uniemożliwiającą dostanie się pyłów i dymu do układu oddechowego. W akcji ratowniczej mogą brać udział tylko i wyłącznie osoby przeszkolone i odpowiednio wyposażone. Osoby postronne należy niezwłocznie oddalić z obszaru zagrożenia. Nie należy przebywać w zagrożonej ogniem strefie bez odpowiedniego ubrania odpornego na chemikalia i aparatu do oddychania z niezależnym obiegiem powietrza. Nie dopuścić do przedostania się wody gaszącej do wód powierzchniowych lub gruntowych.

sekcja 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Należy unikać sytuacji, które mogą doprowadzić do sytuacji awaryjnych. Przestrzegać przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych, przestrzegać regulaminu pracy i ustalonego w miejscu pracy porządku, dbać o wyposażenie, nie używać uszkodzonego sprzętu. W zakresie postępowania z materiałem zastosować się do sekcji 7, w zakresie środków ochrony indywidualnej zastosować się do sekcji 8.

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy

Należy ocenić sytuację, upewnić się czy nie ma dalszego niebezpieczeństwa dla wszystkich osób w pobliżu (poszkodowanych, ratujących i in.) w razie potrzeby należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia i wezwać pomoc.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

W razie braku niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia człowieka należy rozpocząć działania prowadzące do ograniczenia przedostawania się produktu do środowiska, oraz rozpocząć prace porządkowe.

Dla osób udzielających pomocy

Należy sprawdzić czy poszkodowany reaguje na bodźce. Gdy poszkodowany jest nieprzytomny należy niezwłocznie udrożnić drogi oddechowe przez odchylenie głowy do tyłu i uniesienie brody do góry. Sprawdzić czy oddycha (obserwując ruch powietrza na swoim policzku).

- Jeżeli poszkodowany oddycha prawidłowo należy ułożyć go w pozycji bezpiecznej na boku (bocznej ustalonej) i regularnie sprawdzać oddech.

- Jeżeli poszkodowany nie oddycha należy rozpocząć RKO (resuscytację krążeniowo-oddechową):

Nadgarstek jednej dłoni należy ułożyć na mostku po środku klatki piersiowej, przyłożyć drugą dłoń i spleść palce obu dłoni. Ręce należy trzymać wyprostowane w łokciach i uciskać 30 razy na mostek w dół na 4-5cm. Po każdym ucisku należy zwolnić nacisk na klatkę piersiową bez odrywania dłoni od mostka. Powtarzać uciskanie w tempie ok. 100razy/minutę. Po 30 uciśnięciach ponownie udrożnić drogi oddechowe i wykonać 2 efektywne wdechy (zaciśnąć nos, uchylić usta i jednocześnie podtrzymuj brodę do góry, i po wzięciu głębokiego wdechu, szczelnie obejmując usta poszkodowanego wdmuchnąć powietrze do płuc). Jeżeli wdech ratowniczy nie powoduje uniesienia klatki piersiowej poszkodowanego, należy sprawdzić czy w jamie ustnej poszkodowanego znajdują się jakieś ciała obce blokujące drogi oddechowe, natychmiast je usunąć, oraz czy głowa jest dostatecznie mocno odchylona do tyłu a broda uniesiona do góry. Należy kontynuować uciskanie klatki piersiowej i oddechy ratownicze w stosunku 30:2 do czasu przybycia służb ratowniczych lub do czasu, gdy poszkodowany zacznie samodzielnie oddychać.

Jeżeli w miejscu zdarzenia nikt nie jest w stanie wykonywać oddechów ratowniczych, należy zapewnić sam ucisk klatki piersiowej.

W przypadku zadławienia należy poszkodowanego zachęcać do kaśnięcia, a przy ostrym zadławieniu pochylić poszkodowanego do przodu i uderzyć 5 razy w plecy między łopatkami.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Przeciwdziałanie uwolnieniu większych ilości materiału do środowiska (kanalizacji, wód gruntowych lub powierzchniowych oraz gleby) poprzez zastosowanie kanalizacji bezodpływowej, pozwalając na gromadzenie w przypadku rozszczelnienia bez możliwości przedostania się jej do środowiska (kanalizacja awaryjna, bezodpływowa), zastosowanie zbiorników awaryjnych lub opakowań awaryjnych.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Odkurzyć powierzchnie, lub zamieść nie wzbijając pyłów.

Duże ilości odpadów usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Stwardniały pod wpływem wilgoci produkt można traktować jak gruz budowlany.

6.4 Odniesienie do innych sekcji

Środki ochrony indywidualnej: sekcja 8

Postępowanie z odpadami: sekcja 13

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

sekcja 7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Podczas przenoszenia unikać wzbijania pyłu. Nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić tytoniu. Podczas pracy z produktami na bazie cementu należy unikać noszenia zegarków i pierścionków, oraz innych przedmiotów przylegających do skóry i mogących powodować gromadzenie się zaprawy pod nimi. W przypadku skaleczenia zaprzestać pracy z produktem i opatrzyć ranę.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w zamkniętych oryginalnych i oznakowanych opakowaniach w suchych pomieszczeniach, najlepiej na paletach, nie wystawiać bezpośrednio na działanie promieni słonecznych; przechowywać w suchym, chłodnym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu, z dala od niezgodnych materiałów (patrz sekcja 10), napojów i jedzenia. Chronić przed wilgocią – produkt ulega nieodwracalnemu stwardnieniu pod wpływem wilgoci. Przy zachowaniu powyższych warunków nie są znane żadne niekorzystne interakcje.

7.3 Szczególne zastosowania końcowe

Stosować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy. Zapewnić odpowiednią wentylację szczególnie w pomieszczeniach zamkniętych. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Szczegółowe informacje dotyczące zastosowania, właściwości oraz sposobu użycia zaprawy znajdują się w karcie technicznej / katalogu produktów.

Zastosowania niewymienione w dokumentach firmy Stainer sp. z o.o. należy wcześniej skonsultować z przedstawicielem firmy.

sekcja 8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Krajowe dopuszczalne wartości w miejscu pracy

Składnik	CAS-nr	normatyw	wartość/jednostka
Pyły cementu portlandzkiego	65997-15-1	NDS	6 mg/m ³
		NDSch	nie określono
		NDSP	nie określono
Pył całkowity		NDS	2 mg/m ³
		NDSch	nie określono
		NDSP	nie określono

8.2 Kontrola narażenia

8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli

Zapewnić właściwą wentylację pomieszczenia podczas pracy z mieszaniną, oraz środki ochrony indywidualnej. Należy zapewnić dostęp do bieżącej wody i nie dopuszczać do mycia rąk wodą z wiadra używanego do czyszczenia narzędzi.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

8.2.2 Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne

- **Ochrona oczu lub twarzy:**

Okulary ochronne z bocznymi osłonami w przypadku prowadzenia prac mogących stanowić zagrożenie dla oczu (mieszanie, wylwanie). W przypadku wysokiego zapylenia okulary zamknięte, szczelnie przylegające do twarzy (gogle).

- **Ochrona skóry:**

Ochrona rąk: Rękawice ochronne tekstylne - przy przenoszeniu zapakowanego produktu, rękawice z gumy lub innego nieprzepuszczalnego materiału (czas przebicia powyżej 480 min. zgodne z PN-EN 375) - podczas z pracy z produktem po dodaniu wody. Stosować kremy ochronne do rąk.

- **Ochrona dróg oddechowych:**

Jednorazowa półmaska przeciwpylemowa, lub maska z filtrem cząsteczkowym P2 (w przypadku pracy w atmosferze z zawartością pyłu).

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia produktem odpływów, cieków wodnych i gleby.

sekcja 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd: szary proszek

Zapach: brak

Próg zapachu: nie dotyczy

pH: 8-11* dla mieszaniny z wodą

Temperatura topnienia / krzepnięcia: > 1000 °C

Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia: nie dotyczy

Temperatura zapłonu: nie dotyczy

Szybkość parowania: nie dotyczy

Palność: nie dotyczy

Górna / dolna granica palności / wybuchowości: nie dotyczy

Prężność par: nie dotyczy

Gęstość par: nie dotyczy

Gęstość względna: ok. 1,25-1,4 g/cm³

Rozpuszczalność: nie rozpuszczalny

Współczynnik podziału n-oktanol/woda: nie dotyczy

Temperatura samozapłonu: nie dotyczy

Temperatura rozkładu: nie dotyczy

Lepkość: nie dotyczy

Właściwości wybuchowe: nie posiada

Właściwości utleniające: nie posiada

9.2 Inne informacje

* - gotowa do użycia mieszanina jest gęstą pastą, dla której nie jest możliwe określenie dokładnej wartości pH

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

sekcja 10. Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność

Nie dotyczy

10.2 Stabilność chemiczna

Odpowiednio przechowywane produkty na bazie cementu (sekcja 7) są stabilne i mogą być składowane z większością innych materiałów budowlanych. Produkt zmieszany z wodą stężeje tworząc stabilną strukturę, która w normalnych warunkach nie reaguje ze środowiskiem.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Dodanie sproszkowanego aluminium do mokrej zaprawy cementowej, może powodować wydzielanie wodoru.

10.4 Warunki, których należy unikać

Unikać zawilgocenia – mieszanina ulega stwardnieniu.

10.5 Materiały niezgodne

Sproszkowane aluminium.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:

Przy składowaniu i postępowaniu się zgodnie z przepisami żadne nie są znane.

sekcja 11. Informacje toksykologiczne

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Produkty na bazie cementu są wysoce higroskopijne i chłoną wodę z każdego materiału, na którym się znajdują, dlatego należy natychmiast usuwać wszelkie zanieczyszczenia skóry (nie dopuszczać do zastygnięcia produktu na skórze) w celu uniknięcia wysuszenia lub poparzenia skóry.

Drogi narażenia:

- **drogi oddechowe**

Narażenie na kontakt z pyłem cementowym w krótkim czasie może doprowadzić do podrażnienia dróg oddechowych w okolicy nosa i gardła oraz powodować kaszel. Częste wdychanie pyłu przez dłuższy okres czasu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.

- **droga pokarmowa**

Może wystąpić podrażnienie ust, gardła i żołądka.

- **skóra**

Zawarty w produkcie cement może powodować zapalenie skóry, któremu towarzyszy swędzenie, skóra ulega obrzękowi, staje się zaczerwieniona, łuskowata i popękana. Zapalenie skóry może nastąpić na dwa sposoby:

- poprzez reakcję podrażnieniową (wywołowaną fizycznymi właściwościami cementu, który powoduje mechaniczne kontaktowe podrażnienie skóry. Drobne cząsteczki cementu, często mieszane z piaskiem lub innym kruszywem przy wytwarzaniu zapraw cementowych mogą obcierać skórę i wywoływać podrażnienie prowadzące do zapalenia skóry. Przy właściwym leczeniu,

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

podrażnieniowe zapalenie skóry zazwyczaj zanika. Jednak, jeśli kontakt utrzymuje się przez dłuższy czas, wówczas dolegliwości zaczną się pogłębiać, a skóra stanie się bardziej podatna na alergiczne zapalenie skóry)

- i alergiczną (jest powodowane uczuleniem na sześciowartościowy chrom, znajdujący się w cemencie. Przebieg powstania alergicznego zapalenia skóry różni się od sposobu powstawania podrażnień. Uczulacze przenikają przez warstwę ochronną skóry i wywołują reakcję uczuleniową. Najczęstszym czynnikiem wywołującym alergiczne zapalenie skóry u ludzi jest chromian(VI) (patrz sekcja 3) Przyczyną oparzeń jest alkaliczność mokrego cementu. W przypadku, gdy dojdzie do dłuższego kontaktu mokrego cementu ze skórą, np. podczas kłęczenia na nim lub gdy cement przedostanie się do buta lub rękawicy, może to skutkować gwałtownym wykształceniem się oparzenia lub owrzodzenia.

- **oczy**
Pyły mieszaniny oraz mieszanina zmieszana z wodą podrażniają oczy.

sekcja 12. Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Efekty ekotoksyczne są możliwe tylko w przypadku rozsypania większych ilości produktu, w szczególności po kontakcie z wodą nastąpić może wzrost wartości pH.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Składniki mieszaniny będące związkami mineralnymi pochodzenia naturalnego, nie ulegają biodegradacji.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Współczynnik bioakumulacji dla związków mineralnych pochodzenia naturalnego nie został oznaczony.

12.4 Mobilność w glebie

Nie jest mobilny.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie dotyczy

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Nie dotyczy

sekcja 13. Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Bezpieczne obchodzenie się z odpadami:

Stałe odpady i stwardniały produkt można traktować jak gruz budowlany. Wywóz do miejsc składowania po uzgodnieniu z właściwym urzędem. Posiadacz odpadów ustawowo zobowiązany jest w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami. Przestrzegać przepisów **Ustawy** z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 21).

Obchodzenie się z odpadami opakowaniowymi:

Przestrzegać przepisów **Ustawy** Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U.2013 nr.0 poz.888) Zanieczyszczone produktem opakowanie potraktować jak produkt.

Kod odpadu:

Produkt: 10 13 82 (*Odpady z produkcji spoiw mineralnych – Wybrakowane wyroby*)

Opakowanie: 15 01 05 (*Odpady opakowaniowe – Opakowania wielomateriałowe*).

sekcja 14. Informacje dotyczące transportu

14.1 Numer UN (ONZ): nie dotyczy.

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN: nie dotyczy.

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: produkt transportowany w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagrożenia podczas transportu. Nie wymaga szczególnego traktowania ani oznakowania w myśl obowiązujących przepisów transportowych.

14.4 Grupa pakowania: nie dotyczy.

14.5 Zagrożenia dla środowiska: nie dotyczy.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: przestrzegać przepisów **Ustawy** z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. 2005 nr 141 poz. 1184) wraz z późniejszymi zmianami..

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC: nie dotyczy.

sekcja 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Akty prawne dotyczące klasyfikacji oraz oznakowania opakowań substancji i mieszanin niebezpiecznych

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia oraz określające warunki bezpiecznego stosowania mieszaniny niebezpiecznej zgodnie z **Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)** nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (*Patrz sekcja 2.1 i 2.2*).

Pozostałe obowiązujące akty prawne

- **Ustawa** o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r. (Dz.U.2019 poz.1225)
- **Rozporządzenie (WE)** nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE wraz z późniejszymi zmianami

- **Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830** z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2016 poz.1488)

- **Oświadczenie Rządowe** z dnia 24 września 2002 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U.2002 nr.194 poz.1629 wraz z późniejszymi zmianami)

- **Ustawa** z dn. 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U.2004 nr.96 poz.959)

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.2003 nr.169 poz.1650 wraz z późniejszymi zmianami)

- **Rozporządzenie Ministra Środowiska** z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1923)

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki** z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny (Dz.U. 2019 poz. 1226)

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki** z dnia 10 października 2013 r. w sprawie stosowania ograniczeń wyszczególnionych w załączniku XVII do rozporządzenia nr 1907/2006 (Dz.U. 2018 poz. 1865)

Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatorywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 42 z 16.6.2000)

Dyrektywa Komisji 2006/15/WE z dnia 7 lutego 2006 r. ustanawiająca drugi wykaz indykatorywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywy 91/322/EWG i 2000/39/WE (Dz. Urz. UE L 38 z 9.2.2006)

Dyrektywa Komisji 2009/161/UE z dnia 17 grudnia 2009 r. ustanawiająca trzeci wykaz wskaźnikowych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywę Komisji 2000/39/WE (Dz. Urz. UE L 38 z 19.12.2009)

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie dotyczy mieszanin.

Sekcja 16. Inne informacje

Wykaz zwrotów H:

H315 – Działa drażniąco na skórę.

H317 – Może powodować reakcję alergiczną skóry.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H335 – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Skróty:

numer CAS – Chemical Abstract Service number

PBT – Trwały, zdolny do akumulacji i toksyczny

vPvB – bardzo trwały i o bardzo dużej zdolności do akumulacji

numer WE – numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (**EINECS** - *ang.* European Inventory of Existing Chemical Substances), lub numer przypisany substancji w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (**ELINCS** - *ang.* European List of Notified Chemical Substances), lub numer w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers"

rozporządzenie REACH – Rozporządzenie dotyczące Rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów

Substancja/mieszanina CMR – substancja/mieszanina rakotwórcza, mutagenna, działająca szkodliwie na rozrodczość

ADR – międzynarodowa konwencja dotycząca drogowego przewozu towarów i ładunków niebezpiecznych.

NDS – Najwyższe dopuszczalne stężenie w środowisku pracy.

NDSch – Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe.

GHS – Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów

CLP – Rozporządzenie wdrażające system GHS

DSB – dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

GHS01-09 – piktogramy GHS wg załącznika V do CLP

Flam. Liq. – Substancja ciekła łatwo palna

Acute Tox. – Toksyczność ostra

Muta. – Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

Carc. – Rakotwórczość

Repr. – Działanie szkodliwe na rozrodczość

Skin Corr. – Działanie żrące na skórę

STOT SE3 – Toksyczne działanie na narządy krytyczne przy narażeniu jednorazowym (Kategoria 3)

Skin Irrit. 2 – Działanie drażniące na skórę (Kategoria 2)

Eye Dam. 1 – Poważne uszkodzenie oczu (Kategoria 1)

Skin Sens. 1 – Działanie uczulające na skórę (Kategoria 1)

Niezbędne szkolenia:

Nie dotyczy

Ograniczenia w stosowaniu:

Nie dotyczy

Inne:

· Mieszanina zgłoszona do Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zgodna z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Grupa Produktowa Nr 3

Producent: **Stainer sp. z o.o.**

- Podczas pracy z materiałem należy uważać również na takie niebezpieczeństwa jak skręcenia, szczególnie pleców, ramion i barków w wyniku podnoszenia i przenoszenia worków z zaprawą, mieszania zaprawy, itd. W dłuższym horyzoncie czasowym, częste podnoszenie ciężkich przedmiotów przez robotników może skutkować poważnymi uszkodzeniami kręgosłupa.
- Kartę charakterystyki opracowano w Stainer sp. z o.o.
- Zwrot EUH208 – Zawiera cement. Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej, zgodnie z art. 27 rozporządzenia CLP oraz pkt. 2.8 załącznika II do CLP występuje w klasyfikacji w postaci zwrotu H317, więc jego treść nie musi być powielana na opakowaniu.
- Zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, produkt ten jest mieszaniną i nie podlega obowiązkowi rejestracji w systemie REACH.
- Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008, po dniu 1 czerwca 2015r. mieszaniny są klasyfikowane, oznakowane i pakowane zgodnie z w/w Rozporządzeniem CLP
- Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830, karty charakterystyki dostarczone odbiorcy przed dniem 1 czerwca 2015r. mogą być nadal używane i nie muszą być zgodne z załącznikiem do w/w rozporządzenia do dnia 31 maja 2017r.

Oświadczenie

Informacje zawarte w niniejszej karcie dotyczą tylko wyżej wymienionej grupy produktowej. Prezentują one nasz obecny stan wiedzy w zakresie magazynowania i bezpiecznego posługiwania się wyrobem. Dane techniczne zawarte w tej Karcie nie są specyfikacją jakościową i nie mogą stanowić podstaw do jakichkolwiek roszczeń prawnych (reklamacji). Obowiązkiem użytkownika jest ocenić i wykorzystać opisany produkt w sposób bezpieczny i zgodnie z obowiązującym prawem i przepisami. Pozostawia się użytkownikowi własną odpowiedzialność za upewnienie się czy te informacje są odpowiednie i kompletne dla jego specjalistycznego użycia tego produktu. Karta ta nie zwalnia użytkownika produktu z przestrzegania wszystkich norm prawnych, administracyjnych i przepisów odnośnie produktu, higieny i bezpieczeństwa pracy.

Podczas tworzenia karty korzystano z biblioteki CPWR (The Center for Construction Research and Training) oraz ECA (European Cement Association - Cembureau)